

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 03 липня 2024 року

№ 32-1

Київ

Про розгляд Звіту про результати міжнародного паралельного аудиту ефективності на тему «Цивільний захист у комунальних закладах загальної середньої освіти»

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати міжнародного паралельного аудиту ефективності на тему «Цивільний захист у комунальних закладах загальної середньої освіти».

За підсумками обговорення Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерство освіти і науки України (далі — МОН, Міністерство) у 2023 році як головний розпорядник коштів за бюджетною програмою «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти» (КПКВК 2211310) забезпечило виконання завдань у сфері цивільного захисту в комунальних закладах загальної середньої освіти (далі — ЗЗСО, заклади освіти) відповідно до законодавства, але при цьому не дотримало принципів підзвітності, відповідальності й ефективності.

1.1. Заходи, передбачені Концепцією безпеки закладів освіти, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 301-р, у частині джерел фінансування, ключових показників і реалістичних цілей визначені нечітко. Контроль Міністерства за безпечними умовами навчання є недовірливим.

На центральному і місцевому рівнях не здійснюється реагування на неповне або неналежне виконання заходів безпеки, не розроблені структуровані рекомендації щодо управління закладами освіти в надзвичайних ситуаціях.

1.2. Діяльність суб'єктів забезпечення цивільного захисту в ЗЗСО, незважаючи на формально здійснену організацію процесу, є неефективною. Понад 3100 закладів освіти не мають укриттів, що наражає більше мільйона учнів і персонал

шкіл на небезпеку. Особливо великими є загрози в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Одеській, Харківській областях.

2. За результатами аудиту встановлено: заходи безпеки, впроваджені ЗЗСО 10 регіонів, охоплених аудитом, не гарантують безпечних умов навчання, отже, учасники освітнього процесу залишаються уразливими. Такий стан є наслідком недбалості керівництва закладів освіти та неналежного контролю відповідних органів управління освітою.

2.1. Понад 41 відс. із 3103 протестованих закладів освіти у п'яти регіонах або не мають укриттів, або мають непридатні до використання. Деякі укриття не відповідають таким обов'язковим умовам захисної споруди цивільного захисту, як додаткові евакуаційні виходи, доступність для людей з обмеженими можливостями.

2.2. 2/3 протестованих закладів освіти не мають надійних систем контролю доступу на територію, професійної охорони та систем спостереження. Здатність цих систем ефективно запобігати загрозам безпеки є сумнівною.

2.3. Половина закладів освіти (54 відс. протестованих) не дотримується законодавства про пожежну безпеку, не має необхідного обладнання та протоколів дій. Відсутність систем пожежної сигналізації, недостатність обладнання для пожежогасіння та відсутність письмових інструкцій створюють значні ризики.

2.4. Частині закладів освіти (13 відс. протестованих) не вистачає необхідних медичних матеріалів і ресурсів, отже, надання належної домедичної допомоги під час надзвичайних подій може бути ускладнено.

2.5. У закладах з переважно дистанційною формою навчання є ризик ненабуття учнями основних навичок безпеки, оскільки вони не можуть взяти участь у практичних тренінгах.

2.6. Керівники закладів освіти нехтують плануванням заходів безпеки, що призводить до недостатнього фінансування підтримки систем безпеки сільськими, селищними або міськими радами відповідної територіальної громади – засновниками ЗЗСО.

3. МОН не вжито заходів щодо запровадження ефективного механізму надання субвенції.

3.1. Так, недотримання строків прийняття порядку та умов надання субвенції, встановлених частиною другою статті 97 Бюджетного кодексу України, спричинило зволікання з початком реалізації проєктів.

Положення Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 419 (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2023 р. № 716, далі — Порядок та умови № 419), не передбачали впливу МОН на відбір проєктів. Отже, місцева влада розподіляла кошти субвенції на власний розсуд, переважно — на проєкти з капітального ремонту підвальних приміщень закладів освіти (перетворення у найпростіші укриття) або розроблення проєктно-кошторисної документації (далі — ПКД), термін реалізації яких є коротшим за термін будівництва чи реконструкції.

3.2. При розробленні змін до Порядку та умов № 419 МОН не визначило обмежень, які б зобов'язували місцеву владу спрямовувати кошти субвенції передусім на капітальний ремонт і реконструкцію наявних захисних споруд цивільного захисту (протирадіаційних укриттів, далі — ПРУ), що непридатні до використання. Водночас фінансування таких проєктів дало б змогу швидко збільшити рівень забезпеченості учнів і працівників закладів освіти укриттями в умовах, коли термін реалізації проєктів був обмежений кінцем 2023 року.

3.3. Порядок та умови № 419 не визначали обов'язку місцевої влади оперативно перерозподіляти кошти субвенції між проєктами в разі неможливості їх використання. Водночас положення щодо завершення реалізації проєктів до кінця поточного року є неоднозначним, оскільки незрозуміло, що слід вважати завершенням проєкту.

3.4. Ігноруючи зауваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі — ДСНС) щодо недопущення масового створення найпростіших укриттів, МОН у відповідь на звернення регіональної влади розробило зміни до Порядку та умов № 419, які прийняв Уряд. Це дало змогу з липня 2023 року, без урахування обставин щодо близькості закладу освіти до зони бойових дій, спрямовувати кошти субвенції на облаштування найпростіших укриттів, для створення яких не застосовуються державні будівельні норми, отже, вони є вразливими до руйнувань.

4. При розподілі субвенції між проєктами обласні військові адміністрації і Київська міська військова адміністрація переважно не дотримувались принципів пріоритетності, що призводило до неефективного використання бюджетних коштів і втрати можливостей покращити наявні укриття.

4.1. Недоліки, допущені при розподілі коштів субвенції, відборі проєктів, здійсненні співфінансування тощо, спричинили неефективне управління бюджетними коштами на загальну суму **169,4 млн грн**, у тому числі у Дніпропетровській області — 19,0 млн грн, Київській — 42,1 млн грн, Одеській — 36,8 млн грн, Хмельницькій області — 19,2 млн грн, м. Києві — 22,2 млн гривень.

4.2. Замість спрямування коштів на вдосконалення непридатних укриттів, які можна було б відремонтувати протягом 3–6 місяців 2023 року, частину коштів субвенції спрямовано на дороговартісне будівництво нових укриттів, а в деяких випадках — й у складі інших об'єктів нового будівництва. Це унеможливило виконання однієї з умов спрямування субвенції — завершення реалізації усіх проєктів до кінця 2023 року.

У Полтавській області, де приблизно 100 шкіл не мають укриттів, 55,0 млн грн субвенції спрямовано на капітальний ремонт 9-ти обмежено придатних укриттів. Навіть після ремонту кількість місць у них не збільшиться. У Харківській області кошти субвенції спрямовано на виготовлення ПКД (без виконання будівельних робіт) за 39 проєктами, що не відповідає вимогам пунктів 3 і 4 Порядку та умов № 419 і призвело до нерезультативного використання 45,9 млн грн бюджетних коштів. У Хмельницькій області

унаслідок застосування необґрунтовано рівня співфінансування, що перевищував визначений Порядком та умовами № 419, розподілено і спрямовано 26,1 млн грн (понад 60 відс.) субвенції на дороговартісні проекти, які згідно із встановленими термінами не могли бути завершені у 2023 році.

5. Кошти субвенції, розподілені обласним і Київському міському бюджетам на облаштування безпечних умов в закладах освіти, використані у 2023 році в сумі 1101,4 млн грн (на 73,4 відсотка).

До державного бюджету в кінці 2023 року повернено **398,6 млн грн** субвенції (**26,6 відс.** виділених коштів). Неповне використання субвенції здебільшого зумовлене суб'єктивними причинами.

5.1. Так, до державного бюджету повернено у Вінницькій області — 10,8 млн грн (35 відс. затверджених асигнувань) через неналежну перевірку поданих документів, зволікання з розподілом коштів на рівні області, затримку із виготовленням ПКД та проведенням її експертизи; Дніпропетровській — 25,0 млн грн (16 відс.) через неефективне управління коштами та невиконання окремими підрядниками договірних зобов'язань; Київській — 48,8 млн грн (30 відс.) через несвоєчасне прийняття управлінських рішень замовниками проектів; Одеській — 36,8 млн грн (36,5 відс.) через невиконання запланованого обсягу робіт, Хмельницькій області — 3,4 млн грн (7,1 відс.) унаслідок зволікання з одержанням дозволу на початок виконання будівельних робіт, неналежного контролю за виконанням робіт; м. Києві — 22,2 млн грн (27 відс.) унаслідок розподілу субвенції між 43 проектами в необґрунтованих обсягах, оскільки жоден з них на час подання заявки не мав готової ПКД.

Загалом внаслідок управлінських прорахунків на етапі планування видатків, організації закупівлі та виконання робіт на повністю завершені проекти використано менше половини розподілених за напрямками коштів субвенції (715,4 млн грн, або 47,8 відсотка). Понад 25 відс. (386 млн грн) розподілених коштів субвенції «заморожені» у незавершених проектах, ще 6 відс. (91,1 млн грн) розподілені на проекти, які не розпочиналися.

5.2. При облаштуванні укриттів розпорядниками не забезпечено ефективного використання **210,4 млн грн** субвенції та коштів місцевих бюджетів (на засадах співфінансування), з них неекономне використання становить 16,7 млн грн, непродуктивне — 0,2 млн грн, нерезультативне — 193,5 млн гривень. З порушенням законодавства використано **65,5 млн грн** (у тому числі збитки — 1,3 млн грн, нецільове використання — 1,5 млн гривень). Крім того, допущено порушень законодавства про публічні закупівлі на суму **230,5 млн грн**, інших порушень (у частині містобудівного законодавства, ведення бухгалтерського обліку тощо) – на **179,6 млн гривень**.

Серед основних причин цих порушень і недоліків — відбір на місцевому рівні замовниками виконання будівельних робіт закладів освіти та/або органів управління освітою, які не мали кваліфікованого персоналу та досвіду реалізації подібних проектів; недотримання замовниками та підрядниками вимог законодавства щодо моніторингу цін на товари, роботи та послуги, що

придбаваються; заміна підрядниками окремих матеріалів без проведення відповідної експертизи прийнятих рішень; включення до оплати невиконаних будівельних робіт; незабезпечення належного внутрішнього контролю за реалізацією проєктів розпорядниками за місцевими бюджетами; неналежне виконання обов'язків особами, що здійснювали технічний нагляд.

6. Незважаючи на наявність коштів, багато проєктів не завершено до кінця 2023 року. Водночас частина завершених укріттів не відповідала встановленим вимогам, насамперед для людей з обмеженими можливостями.

6.1. Згідно з даними звітності регіонів із 309 проєктів, на які виділені кошти субвенції, до кінця 2023 року завершено 192 проєкти (**62 відс.**), решту 117 проєктів не завершено або навіть не розпочато. Таким чином, при очікуваному на 2023 рік збільшенні кількості місць у власних укріттях на 93,4 тис., реалізація 192 проєктів, за інформацією МОН, дала змогу збільшити кількість місць в укріттях лише на 22,8 тисячі.

6.2. У кожному з 10 перевірених регіонів мали місце випадки, коли укріття, на які спрямовано субвенцію, не забезпечували потреб осіб з інвалідністю через недоліки, допущені при формуванні переліків проєктів, у тому числі внаслідок включення до фінансування проєктів з непідготовленою ПКД, а також ПКД, яка не передбачала задоволення таких потреб, проведення ремонтних робіт у підвальних приміщеннях без збільшення їх площі, неприйняття управлінських рішень щодо перерозподілу субвенції на інші проєкти, незабезпечення належного контролю замовниками виконання проєктів.

6.3. У результаті на кінець 2023 року не мали укріттів **3120** закладів освіти, у **918** закладах укріття були непридатні. Як наслідок, понад **1134 тис.** учнів і працівників не забезпечені укріттями.

Усі заплановані проєкти завершено в Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Кіровоградській, Полтавській, Рівненській, Херсонській областях; жодного — у Волинській, Донецькій, Миколаївській і Черкаській областях (понад 60 відс. проєктів у цих областях належать до проєктів з нового будівництва).

6.4. Третина проєктів (107 із 309), що реалізовувались коштом субвенції, передбачала створення безпечних умов у найпростіших укріттях. Ця тактика не є правильною через мінімальні гарантії безпеки для людей в таких укріттях. Зазначене має ознаки нерезультативного використання 256 млн гривень.

7. Механізми звітування МОН є непрозорими, що унеможлиблює прийняття ефективних управлінських рішень і коригування бюджетної програми.

Визначена Порядком та умовами № 419 форма звітування щодо використання субвенції унеможлиблювала отримання головним розпорядником коштів державного бюджету повної інформації про процес реалізації проєктів та, у разі потреби, оперативного прийняття управлінських рішень. Загалом МОН у 2023 році не прийняло жодного рішення щодо коригування бюджетної програми

за результатами аналізу поточної звітності. Лише під час аудиту Рахункової палати в грудні 2023 року з ініціативи Міністерства скориговано бюджетні призначення Луганській області й передано кошти бюджету Дніпропетровської області. Однак це не поліпшило ситуації, оскільки на освоєння коштів залишився тільки один день, отже, їх не використали.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати міжнародного паралельного аудиту ефективності на тему «Цивільний захист у комунальних закладах загальної середньої освіти» (далі — Звіт) затвердити.

2. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження цього Звіту.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у порядку інформування.

4. Відомості про результати міжнародного паралельного аудиту ефективності на тему «Цивільний захист у комунальних закладах загальної середньої освіти» у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та, зокрема, рекомендувати доручити:

МОН, Міністерству внутрішніх справ України і ДСНС розробити та запровадити чіткі протоколи безпеки з метою запобігання несанкціонованому доступу сторонніх осіб до ЗЗСО і внесенню до їх приміщень зброї та небезпечних предметів;

Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України спільно з Міністерством економіки України внести в установленому порядку зміни до Кошторисних норм України у будівництві «Настанова з визначення вартості будівництва», затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01 листопада 2021 р. № 281, якими передбачити обов'язковість документування факту проведення аналізу цін (із підтвердженням джерел інформації та обґрунтуванням прийнятої ціни) замовниками — при складанні інвесторської кошторисної документації, учасниками процедури закупівлі – при складанні ціни пропозиції (договірної ціни);

Міністерству охорони здоров'я України спільно з МОН розробити нормативні документи, що визначають санітарно-гігієнічні вимоги до систем забезпечення життєдіяльності, організації харчування тощо у захисних спорудах цивільного захисту, у яких відбувається навчальний процес;

Міністерству фінансів України і МОН розглянути можливість запровадження з 2025 року цільової фінансової підтримки місцевих бюджетів на модернізацію електромереж опорних ЗЗСО та встановлення в ЗЗСО пожежної сигналізації.

5. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати об'єктам контролю: МОН, Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації (далі — ОДА); Департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА; Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА; Департаменту освіти і науки Київської ОДА; Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації); Департаменту освіти і науки Львівської ОДА; Департаменту освіти і науки Одеської ОДА; Департаменту науки і освіти Харківської ОДА; Департаменту освіти та науки Хмельницької ОДА; відділу освіти, культури та спорту Якушинецької сільської ради Вінницької області; Іллінецькому ліцею № 1 Іллінецької міської ради Вінницької області; відділу освіти, культури, молоді та спорту Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області; гуманітарному відділу Слобожанської селищної ради Дніпропетровської області; ліцею № 2 Підгородненської міської ради Дніпропетровської області; Дніпровському ліцею Верхньодніпровської міської ради Дніпропетровської області; Верхньодніпровському ліцею № 2 Верхньодніпровської міської ради Дніпропетровської області; Верхньодніпровському ліцею № 5 Верхньодніпровської міської ради Дніпропетровської області; відділу освіти, молоді та спорту, культури, туризму та зовнішніх зв'язків Полянської сільської ради Мукачівського району Закарпатської області; Управлінню освіти, релігій та у справах національностей виконавчого комітету Хустської міської ради Закарпатської області; відділу освіти, культури, сім'ї, туризму, молоді та спорту Дубриницької сільської ради Закарпатської області; відділу освіти, охорони здоров'я, культури, сім'ї, молоді та спорту Іршавської міської ради Закарпатської області; Буштинському ліцею № 2 Буштинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області; Білогородському академічному ліцею № 2 Білогородської сільської ради Бучанського району Київської області; управлінню економічного розвитку, житлово-комунального господарства, капітального будівництва та інфраструктури Калинівської селищної ради Фастівського району Київської області; Дмитрівській сільській раді Бучанського району Київської області; Новосілівському академічному ліцею «Ерудит» Чабанівської селищної ради Фастівського району Київської області; Управлінню будівництва, житлово-комунального господарства, інфраструктури та транспорту Броварської міської ради Броварського району Київської області; Вишгородському ліцею № 1 Вишгородської міської ради Київської області; Дарницькій районній в місті Києві державній адміністрації; Подільській районній в місті Києві державній адміністрації; Управлінню освіти Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації; Управлінню освіти Подільської районної в місті Києві державної адміністрації; відділу освіти Новороздільської міської ради Львівської області; Старосамбірському опорному ЗЗСО I–III ступенів № 1 імені Героя України Богдана Сольчаника Старосамбірської міської ради Самбірського району Львівської області; відділу освіти, культури, молоді та спорту Буської міської ради Золочівського району Львівської області; Комунальній установі «Центр з обслуговування закладів освіти» Сокальської міської ради Львівської області;

Дрогобицькому ліцею Дрогобицької міської ради Львівської області; відділу освіти Жовтанецької сільської ради Львівської області; Департаменту капітального будівництва та дорожнього господарства Одеської ОДА; відділу освіти, молоді та спорту Визирської сільської ради Одеського району Одеської області; Маяківській сільській раді Одеського району Одеської області; Тарутинському ліцею Тарутинської селищної ради Одеської області; Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської ОДА (облвійськадміністрації); Комунальній установі «Центр з обслуговування закладів та установ освіти Красноградської міської ради» Харківської області; відділу освіти, молоді та спорту Кегичівської селищної ради Харківської області; відділу освіти, культури, молоді та спорту Пісочинської селищної ради Харківської області; відділу освіти, молоді та спорту Городоцької міської ради Хмельницької області; відділу освіти, молоді та спорту Красилівської міської ради Хмельницької області; спеціалізованій загальноосвітній школі I–III ступенів № 12 м. Хмельницького — з пропозиціями вжити заходів щодо усунення наслідків порушень і недоліків, установлених за результатами аудиту, зокрема:

5.1. МОН рекомендувати в межах компетенції:

розробити і внести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт змін до Концепції безпеки закладів освіти, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 301-р, у частині необхідності визначення чітких індикаторів, ключових показників створення безпечних умов здобуття освіти, організації безпечного освітнього середовища, яких має бути досягнуто до кінця 2025 року;

розробити і внести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт постанови про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 419 (із змінами), у частині:

встановлення вимог щодо використання коштів субвенції на спорудження нових укріплень виключно за умови віднесення їх до захисних споруд цивільного захисту;

надання засновниками закладів освіти в разі незавершення до кінця 2024 року проєктів, запропонованих ними для фінансування коштом субвенції, гарантій їх реалізації у 2025 році за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством (крім державного фонду регіонального розвитку та міжбюджетних трансфертів із державного бюджету місцевим бюджетам);

визначити підрозділ МОН, відповідальний за виконання завдань у сфері цивільного захисту в закладах загальної середньої освіти, зокрема щодо безпечних умов навчання;

підготувати лист-роз'яснення щодо значення застосованих у Порядку та умовах надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту,

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 419 (із змінами), термінів «завершення реалізації проекту» та «попереднє спрямування коштів місцевих бюджетів за цільовим призначенням у частині співфінансування», які мають різночитання;

спільно з Міністерством внутрішніх справ України і ДСНС визначити єдиний порядок дій керівництва закладів освіти у разі надходження повідомлення про замінування території чи приміщення закладу освіти або занесення зброї;

переглянути та за необхідності актуалізувати освітні програми з питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та домедичної допомоги.

5.2. Іншим об'єктам контролю (місцевим органам управління у сфері освіти і закладам освіти) в межах повноважень вжити заходів для усунення причин і мінімізації наслідків порушень і недоліків в організації цивільного захисту в ЗЗСО, зокрема:

відділу освіти, культури та спорту Якушинецької сільської ради (Вінницька область) щодо відшкодування до бюджету територіальної громади матеріальної шкоди (збитків), заподіяної внаслідок невиконання/неякісного виконання робіт з капітального ремонту найпростішого укриття комунального закладу «Якушинецький ліцей»; встановлення примусової вентиляції в найпростішому укритті комунального закладу «Микулинецький ліцей»; виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки в комунальному закладі «Зарванецька гімназія Якушинецької сільської ради Вінницької області»;

Іллінецькому ліцею № 1 Іллінецької міської ради (Вінницька область) щодо відшкодування до бюджету територіальної громади матеріальної шкоди (збитків), заподіяної внаслідок невиконання/неякісного виконання робіт з нового будівництва захисної споруди (ПРУ) ліцею; внесення в установленому порядку зміни до ПКД з метою забезпечення виконання будівельних робіт у ПРУ з урахуванням потреб осіб з інвалідністю; забезпечення нарахування і стягнення пені та штрафу за несвоєчасне виконання будівельних робіт підрядною організацією, а також відшкодування вартості невиконаної проектної документації;

Департаменту гуманітарної політики Вінницької ОДА щодо забезпечення учнів і працівників комунального закладу «Вінницький ліцей № 9» укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти; обладнання системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу приміщень укриттів Вінницького навчально-реабілітаційного центру «Гніздечко», комунального закладу «Немирівська спеціальна школа» та комунального закладу «Ситковецька спеціальна школа» Вінницької обласної ради; виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки у Вінницькому навчально-реабілітаційному центрі «Гніздечко» та комунальному закладі «Немирівська спеціальна школа» Вінницької обласної ради;

Верхньодніпровському ліцею № 2 та Дніпровському ліцею Верхньодніпровської міської ради (Дніпропетровська область) щодо

відшкодування до бюджетів територіальної громади матеріальної шкоди (збитків), заподіяної внаслідок невиконання/неякісного виконання робіт з капітального ремонту захисних споруд цивільного захисту (ПРУ) цих закладів освіти;

Гуманітарному відділу Слобожанської селищної ради (Дніпропетровська область) щодо проведення в Олександрівському та Слобожанському ліцеях навчання учнів і вчителів з надання домедичної допомоги; в Слобожанському ліцеї — очних тренінгів з учнями з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

відділу освіти, культури, молоді та спорту Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району (Дніпропетровська область) щодо проведення в Новоолександрівському ліцеї очних тренінгів з учнями з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

ліцею № 2 Підгородненської міської ради (Дніпропетровська область) щодо проведення очних тренінгів з учнями з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

відділу освіти, охорони здоров'я, культури, сім'ї, молоді та спорту Іршавської міської ради (Закарпатська область) щодо здійснення ремонту вентиляційних систем в ПРУ Осійського ЗЗСО I-III ступенів ім. Федора Потушняка;

Буштинському ліцею № 2 Буштинської селищної ради Тячівського району (Закарпатська область) щодо обладнання приміщення укриття ліцею системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу;

Управлінню освіти, релігій та у справах національностей виконавчого комітету Хустської міської ради (Закарпатська область) щодо обладнання приміщення укриттів Хустської спеціалізованої школи I-III ступенів № 6 системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу;

відділу освіти, культури, сім'ї, туризму, молоді та спорту Дубриницької сільської ради (Закарпатська область) щодо забезпечення учнів і працівників Дубриницького ліцею укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти; обладнання приміщення укриттів цього ліцею системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу; проведення очних тренінгів з учнями ліцею з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації, а також проведення навчання учнів і вчителів з надання домедичної допомоги;

Білогородському академічному ліцею № 2 Білогородської сільської ради Бучанського району (Київська область) щодо виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки;

управлінню економічного розвитку, житлово-комунального господарства, капітального будівництва та інфраструктури Калинівської селищної ради Фастівського району (Київська область) щодо виконання

приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки в Калинівському ліцеї;

Дмитрівській сільській раді Бучанського району (Київська область) щодо проведення навчання учнів і вчителів Шпитківського ліцею з надання домедичної допомоги, а також очних тренінгів з учнями цього ліцею з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

Новосілківському академічному ліцею «Ерудит» Чабанівської селищної ради Фастівського району (Київська область) щодо виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки;

Вишгородському ліцею № 1 Вишгородської міської ради (Київська область) щодо забезпечення учнів і працівників укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти;

відділу освіти, молоді та спорту Визирської сільської ради Одеського району (Одеська область) щодо забезпечення учнів і працівників Кордонської гімназії укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти; проведення навчання учнів і вчителів Дмитрівської і Кордонської гімназій з надання домедичної допомоги;

Департаменту освіти і науки Одеської ОДА щодо забезпечення учнів і працівників Нерубайського академічного ліцею № 2 та Балтського ліцею № 2 укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладів освіти;

Комунальній установі «Центр з обслуговування закладів та установ освіти Красноградської міської ради» (Харківська область) щодо створення безбар'єрного середовища в найпростіших укриттях красноградських ліцеїв № 2, № 4, № 5 та введення їх в експлуатацію з дотриманням вимог законодавства; проведення очних тренінгів з учнями цих ліцеїв з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

відділу освіти, молоді та спорту Кегичівської селищної ради (Харківська область) щодо створення безбар'єрного середовища в ПРУ Кегичівського ліцею та введення їх в експлуатацію з дотриманням вимог законодавства; проведення очних тренінгів з учнями цього ліцею з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

відділу освіти, культури, молоді та спорту Пісочинської селищної ради (Харківська область) щодо забезпечення учнів і працівників Коротичанського ліцею укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти; проведення очних тренінгів з учнями цього ліцею з метою набуття ними відповідних знань, навичок безпечної поведінки та злагодженості евакуації при настанні надзвичайної ситуації;

Департаменту освіти та науки Хмельницької ОДА щодо забезпечення учнів і працівників Летичівського ліцею № 1, Вербецької гімназії Летичівської селищної ради, Лісковецької гімназії Кам'янець-Подільської міської ради, спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 7 міста Хмельницького Хмельницької міської ради укриттями, що розміщені на

відстані не більше 100 метрів від закладів освіти; забезпечення укриттів Кам'янець-Подільського ліцею необхідною кількістю засобів пожежогасіння; проведення навчання учнів і вчителів Хмельницького ліцею з надання домедичної допомоги;

відділу освіти, молоді та спорту Городоцької міської ради (Хмельницька область) щодо забезпечення укриттів Городоцького ліцею № 1 необхідною кількістю засобів пожежогасіння;

відділу освіти, молоді та спорту Красилівської міської ради (Хмельницька область) щодо забезпечення укриттів Красилівського ліцею та Красилівської гімназії № 4 необхідною кількістю засобів пожежогасіння;

спеціалізованій загальноосвітній школі I–III ступенів № 12 м. Хмельницького щодо забезпечення укриттів необхідною кількістю засобів пожежогасіння та проведення навчання учнів і вчителів з надання домедичної допомоги;

Старосамбірському опорному ЗЗСО I–III ступенів № 1 імені Героя України Богдана Сольчаника Старосамбірської міської ради Самбірського району (Львівська область) щодо забезпечення учнів і працівників укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти, та обладнання приміщення укриттів системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу;

відділу освіти, культури, молоді та спорту Буської міської ради Золочівського району (Львівська область) щодо забезпечення учнів і працівників Буського опорного ЗЗСО I–III ступенів № 1 укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти;

відділу освіти Жовтанецької сільської ради (Львівська область) щодо забезпечення учнів і працівників Жовтанецького ліцею укриттями, що розміщені на відстані не більше 100 метрів від закладу освіти;

Дрогобицькому ліцею Дрогобицької міської ради (Львівська область) щодо встановлення примусової вентиляції в укриттях; обладнання приміщення укриттів системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу; виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки;

відділу освіти Новороздільської міської ради (Львівська область) щодо встановлення примусової вентиляції в укриттях Новороздільського ліцею ім. В. Труша та обладнання їх приміщень системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу; виконання приписів підрозділів ДСНС з питань цивільного захисту та пожежної безпеки цього закладу освіти;

Комунальній установі «Центр з обслуговування закладів освіти» Сокальської міської ради Львівської області щодо збільшення потужності вентиляційної системи в найпростішому укритті Сокальської ЗШ I–III ступенів № 4 та обладнання його приміщень системами пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу.

6. Рішення Рахункової палати надіслати Вінницькій, Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Львівській, Одеській, Полтавській, Харківській, Хмельницькій обласним військовим адміністраціям і рекомендувати:

з метою завершення розпочатих у 2023 році проєктів, пов'язаних зі спорудженням укріплень, профінансованих за рахунок субвенції в повному обсязі, ініціювати перед засновниками закладів освіти питання виділення з місцевих бюджетів коштів, необхідних для завершення проєктів;

пропонувати органам місцевого самоврядування визначати замовниками робіт з реалізації проєктів, що фінансуються коштом субвенції, органи, установи, організації, які мають кваліфікований персонал і відповідний досвід втілення подібних проєктів.

7. Рішення Рахункової палати надіслати Білогородській сільській раді Бучанського району (Київська область) і рекомендувати повернути до державного бюджету кошти в сумі субвенції, використаної не за цільовим призначенням (на капітальний ремонт першого та другого поверхів Білогородського академічного ліцею № 2).

8. Повідомити Національну поліцію України про факти використання та оплати під час капітального ремонту ПРУ Красилівського ліцею Хмельницької області заборонених державними будівельними нормами та не передбачених проєктною документацією матеріалів, а також про внесення представниками замовника (Дрогобицький ліцей) і проєктувальника (ТОВ «7 Будпроект») завідомо неправдивих відомостей щодо класу наслідків (відповідальності) об'єкта до проєктної документації, що мають ознаки кримінальних правопорушень, передбачених статтею 367 «Службова недбалість» і статтею 366 «Службове підроблення» відповідно Кримінального кодексу України.

9. Оприлюднити рішення Рахункової палати і Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

10. Заступникові Голови Рахункової палати Сергію Ключці забезпечити: надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів із дня отримання інформації від об'єктів контролю;

формування з Рахунковою палатою землі Гессен Спільної заяви за результатами паралельних аудитів.

11. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Рахункової палати Сергія Ключку.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА